

BIJZONDERE AANPAK

Hoogbegaafde Loes leerde haar masker af te zetten bij Wil'skracht in Maasbree

Haar hele leven voelde de hoogbegaafde Loes (42) uit Nederweert zich anders dan anderen. Stopte ze haar eigen ik weg om zich aan te passen. Bij Wil'skracht in Maasbree hervond ze zichzelf. Dankzij de unieke aanpak van dit expertisecentrum.

MAASBREE/NEDERWEERT
GERTIE DRIESSEN

Ik schrijf u uit pure wanhoop in de hoop hulp te vinden voor ons hoogbegaafde zoontje van acht voor wie wij op dit moment geen perspectief zien.' 'Ik kreeg kippenvel bij het lezen van jouw verhaal. Onze zoon Friso zit met een IQ van 145+ thuis. Hij (...) is helemaal leeggelopen op school.' 'U moet ik hebben. Ik ben vermoedelijk uitzonderlijk hoogbegaafd en ik heb een enorm psychiatrisch verleden waar volgens mij geen hout van klopt.' 'Ik stuur dit bericht vanwege onze hoogbegaafde dochter Naomi. Ze loopt vast en dreigt thuisblijver te worden.' Zomaar een greep uit de talloze berichtjes die Frank Tellings uit Maasbree kreeg naar aanleiding van zijn onlangs verschenen boek *Briljante breinen ontgrendeld*, dat inmiddels aan de vierde druk toe is. In dat semiwetenschappelijk werk vervatte Frank, zelf hoogbegaafd en onder meer als mede-grondlegger van het Leonardo-onderwijs al jaren werkzaam in deze wereld, het gedachtegoed en de werkwijze van Wil'skracht, het expertisecentrum voor hoogbegaafdheid in Maasbree (zie kader) waaraan hij verbonden is.

De 42-jarige Loes Willekens uit Nederweert las het 371 pagina's tellend boek liefst drie keer. „Een feest van herkenning”, noemt ze het. Loes is bij Wil'skracht in behandeling, evenals haar twee kinderen van 12 en 10 die beiden hoogbegaafd zijn. Waarschijnlijk net als hun moeder in uitzonderlijke mate. Ook in hoogbegaafdheid zijn gradaties. Dan hebben we het over IQ's van boven de 130, 145 of 160. Hoewel die grenzen moeilijk uit te drukken zijn in een getal, verandert wel bij elke overgang de manier waarop een hoogbegaafde de wereld waarneemt. Of die zelfs herschept, zoals een geniale denker zoals Einstein natuurwetten niet alleen bestudeerde, maar ze compleet herschreef. Loes kwam er pas achter dat ze

Loes Willekens (midden) met de mensen achter Wil'skracht en het nieuwe kennisinstituut Merea: Frank en Wilma Tellings. DICK HOLTHUIS

uitzonderlijk hoogbegaafd is nadat ze in 2024 met haar kinderen bij Wil'skracht terecht was gekomen. Toen had het gezin al een hele lijdensweg achter de rug. Zo werden de gedragsproblemen van haar kinderen aan moeder Loes toegeschreven. Dat haar kinderen hoogbegaafd waren en Loes zelf door haar uitzonderlijke manier van denken anders reageerde op het moederschap dan andere vrouwen, zagen hulpverleners niet.

Angst

Nu het kwartje bij Wil'skracht is gevallen, begrijpt de veertiger eindelijk wat ze haar leven lang niet heeft gesnapt. Waarom ze continu door angst werd gedreven. Waarom ze obsessief perfectionistisch was en altijd moest presteren. „Ik voelde als klein kind al dat ik anders was. Om er toch maar bij te horen, ben ik gaan 'lezen' wat an-

deren van mij verwachtten. Daar heb ik me altijd naar gedragen. Voor de buitenwacht leek ik best makkelijk door het leven te rollen. Ik deed het goed op school. Speelde op gerenommeerde muziekconcoursen met mijn hobo. Ik had zelfs vrienden, ook al voelde ik me steeds het buitenbeentje.”

„Van binnen ging ik dood. Ik had continu een masker op en was doodsbang dat ik door de mand zou vallen. Presteren was het enige waar ik mij aan vast kon houden. Alleen dan deed ik ertoe. Dat werd van mij verwacht, dacht ik. Het was het enige dat mij bestaansrecht gaf en waar ik zelf controle over had.” Jarenlang wist Loes haar demonen redelijk voor de buitenwereld te verbergen. Na het vwo ging ze naar de Universiteit Tilburg, waar ze cum laude slaagde. Daarna kreeg ze meteen een goede job in

de logistiek. Waarschijnlijk had ze haar masker nog steeds opgehad als er geen opgroeiende kinderen waren geweest. Hoogbegaafde kinderen, want bijzondere intelligentie is vaak erfelijk, weet ze nu. Toen die naar school gingen, kwamen er gedragsproblemen. Gecombineerd met de faalangst van Loes, die door het moederschap op onbekend terrein kwam en doodsbang was het niet goed te doen, leidde dat tot verkeerde interpretaties vanuit de hulpverlening. Kregen zij en haar kinderen allerlei etiketjes opgeplakt die achteraf gezien totaal niet klopten.

Tranen

De 42-jarige wijdt publiekelijk liever niet uit over wat er allemaal is gebeurd, maar het heeft een diepe wond in haar leven geslagen. Niettemin, de lijdensweg heeft uiteindelijk, nadat het IQ van haar oud-

ste werd getest, geleid tot de gang naar Wil'skracht. Daar werd al snel door het masker van Loes heen geprikt. „Een openbaring”, noemt de Nederweertse het. „Eindelijk mensen die me zien en niet oordelen. Die mijn wereld binnen kunnen en me begrijpen. Toen alle kwartjes vielen, heb ik op de terugweg naar huis tranen met tuiten gehuild. Alles kwam eruit.”

Van een leien dakje gaat de weg naar zichzelf niet. Het is is vallen en opstaan, weet Loes inmiddels. Gedrag loslaten waaraan je je hele leven hebt vastgeklampt, waarin je altijd je veiligheid hebt gezocht, lukt niet zomaar.

Van de andere kant kan en wil ze absoluut niet terug naar de oude Loes. Die voelt als bedrog. Maakt ziek en destructief. Maar de nieuwe Loes moet nog uitzoeken wat dan wél bij haar past. „Dat is doodeng. Zeker voor iemand als ik die van zekerheden houdt en heel graag de controle over alles wil houden. Maar ik word gelukkig vakkundig begeleid door Wil'skracht.”

De eerste overwinning op zichzelf heeft ze al behaald. Op haar werk heeft ze zich kwetsbaar opgesteld over haar zoektocht, met als gevolg dat ze een traject mag volgen om te ontdekken welke functie beter haar past. Want haar huidige job past niet meer echt bij de nieuwe Loes, zo heeft ze ontdekt. „Ik kan, nu ik het masker heb afgezet, niet meer gedreven iets doen louter omdat mensen het van mij verwachten. Dat ik dat openlijk heb durven zeggen, is voor mij al een hele grote drempel overgaan. Dat zou ik voorheen echt nooit hebben gedurfd.”

Nieuwe opleiding om te voorkomen dat hoogbegaafden vastlopen

Wil'skracht heeft samen met vaste samenwerkingspartner Flexian, een organisatieadviesbureau in Venray, een unieke methodiek ontwikkeld waarbij van elke hoogbegaafde een soort blauwdruk wordt gemaakt. Die is gebaseerd op een bestaand meetmodel om uit te drukken hoe iemand van nature denkt, reageert en beslissingen neemt. De blauwdruk is een nadere uitwerking van die profiel-schets waarbij wordt gekeken hoe hoogbegaafdheid op verschillende niveaus invloed heeft op je profiel,”

legt oprichter Wilma Tellings uit. „Zo ontstaat een samenhangend beeld dat richting geeft aan begeleiding en ontwikkeling.” Is Wil'skracht een behandelcentrum vanuit de zorg, sinds kort is er een tweede 'tak': kenniscentrum Merea, dat is opgericht naar aanleiding van de vele reacties op *Briljante breinen ontgrendeld*. Tellings: „Mensen komen nu naar ons als ze al vastgelopen zijn, maar we willen veel meer kennis delen, ons gedachtegoed verspreiden en aan preventie wer-

ken.” Merea start daarom in mei met een opleiding die verdeeld is in diverse modules. Bedoeld voor onder andere professionals in de zorg, in het onderwijs, maar bijvoorbeeld ook voor leidinggevendenden in het bedrijfsleven.

„Zelfs als je weet dat iemand hoogbegaafd is, blijft het zoeken naar de juiste ingang”, weet Tellings. „Dat komt omdat je alleen het gedrag ziet, maar niet begrijpt wat daar achter zit. Bij Merea leer je voorbij dat gedrag te kijken.”